UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicorvm Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

XVI. De alijs Ecclesijs Canonicorum Regularium olim in Vrbe consistentibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

Visual Library

Eccleſiam Sancti Bartholomæi de capite Merulanæ, & deinde ad Sanctum Danielem, & exinde deſcendente ad portã Vrbis, & vertẽte ad Eccleſiam S. Nicolai de Hoſpitali ad ſupradictam Baſilicam Saluatoris. Statuimusq; atque etiam autoritate Sedis Apoſtolicæ ſtabilimus, vt Parochia ipſa nulli alij Eccleſiæ, vel Monaſterijs, aut pijs locis de ſpiritualibus, atque diuinis rebus teneatur penitus reſpondere: ſed quietè, ac liberè ſub præfatæ Baſilicæ Saluatoris iure nomine Parochiali in perpetuum maneat. Saluo tamen iure hæreditario, quod infra ſupradictos fines ad præfatas Eccleſias, vel monaſteria, aut pia loca pertinere dignoſcitur. Præcipimus itaque vt nulli perſonæ fas ſit in præfata Parochia Eccleſias ædificare, aut altare erigere, vel aliquam religionem ibi inſtituere præter ſupradictam Saluatoris Baſilicam. Statuentes Apoſtolica cenſura, ſub diuini iudicij obſecratione, & anathematis interdicto, vt nullus vnquam noſtrorum ſucceſſorum, vel alia qualibet magna, vel parua perſona huius noſtri priuilegij donum infringere, aut inquietare præſumat. Si quis præterea quod non credimus, contra hoc noſtrum Apoſtolicum præceptum venire, aut agere tentauerit, anathematis vinculo ſit innodatus, & à Regno Dei, & Domini noſtri Ieſu Chriſti ſit alienus. Qui verò conſeruator cuſtos, & obſeruator huius noſtri Priuilegij extiterit, benedictionis gratiam à miſericordiſſimo Domino Deo noſtro conſequatur in ſecula ſeculorum amen. Ego Paſchalis Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus.

Sequuntur ſubſcriptiones decem & nouem Cardinalium, quorum primus fuit Lambertus de Fagnano, qui poſtea fuit Honorius II. & ipſe canonicus eiuſdem Eccleſiæ Lateranenſis.

VI. Poſtremo notandum quod præter Romanos Pontifices ex eodem monaſterio Lateranenſi aſſumptos, quos Onuphrius eodem loco recenſet, multi alij fuerunt eiuſdem Eccleſiæ clerici, & canonici in eadem Eccleſia Lateranenſi degentes, & etiam à teneris annis ibidem educati, quos referunt Anaſtaſius Bibliothecarius, Volaterranus libro XXI. Antropologiæ, Iacobus Philippus Bergomenſis, & Ciaconius in vitis Romanorum Pōtificum, videlicet Gregorius II. Stephanus II. Paulus I. Stephanus III. Leo III. Stephanus IV. Paſchalis I. Valentinus, Leo IV. Benedictus III. Adrianus II. Stephanus VI. Hos omnes referunt Anaſtaſius, & Ciaconius, licet nonnulli eorum antequam aſſumerentur ad Pontificatum, tranſiuerint poſtea ad monachos, & præter illos Benedictus IV. & Landus ex Ciaconio. Leo item VIII. ex Volaterrano, Iacobo Philippo Bergomen. libro ſecundo ſub anno 960. Platina, & Ciaconio, de quibus & alijs Romanis Pontificibus ex canonicorum Ordine profectis, ſi Deus conceſſerit, in lib. Virorum Illuſtrium canonici Ordinis dicemus.

(o)

CAPVT DECIMVM SEXTVM.

De alijs Eccleſijs Canonicorum Regularium olim in Vrbe exiſtentibus.

PRæter ſacroſanctam Baſilicam Lateranenſem, aliæ plures fuerunt olim in Vrbe Romana Eccleſiæ canonicorum Regularium ſub D. Auguſtini regula militantium, vt videri poteſt apud Zachariam Ferrerium in ſuo libro de habitu canonicorum Regularium ad Leonem decimum, probatione ſecunda ad finem, vbi inter alia hæc habet: *De Eccleſijs verò Principalibus Cardinalarium titulorum certiſſimum eſt, quod nulla fuit inſtituta à ſui exordio ſub monachis, ſeu alijs religioſis, ſed bene ſub Canonicis Regularibus, ſicut Eccleſia Sanctæ Crucis in Ieruſalem, quæ à ſui primordio fuit Canonicorum Regularium, vt patet per literas Apoſtolicas Alexandri III. directas Vbaldo presbytero Cardinali Sanctæ Crucis in Ieruſalem, & eius Canonicis ibidem regularem vitam profeſſis, & incipiunt: Quoties illud à nobis petitur &c. quibus decernit, ne quiſquam eligatur in eo titulo Sanctæ Crucis Cardinalis niſi de gremio dictorum Canonicorum Sanctæ Crucis. Deficientibus autem ibi Canonicis Regularibus, illa Eccleſia redacta eſt à paucis temporibus ſub fratribus Carthuſienſibus. Item Eccleſia S. Mariæ Nouæ, quæ eſt titulus Cardinaleris, quam modò eadem ratione incolunt monachi albi Ordinis Mōtis Oliueti. fuit à ſui inſtitutione Canonicorum Regularium, vt patet per literas Apoſtolicas eiuſdem Alexandri directas Priori, & Canonicis Sancti Frigdiani, & incipiunt: Ad hoc vniuerſalis Eccleſiæ cura &c. Item Eccleſia ſanctorum Apoſtolorum, quæ eſt titulus Cardinalaris, quam nunc tenent fratres Minores. Item Eccleſia ſanctæ Cæciliæ, quam nunc Humiliatorum fratres retinent. Item Eccleſia ſanctæ Sabinæ, quam habent Fratres Prædicatores. Item Eccleſia ſanctæ Praxedis, quam tenent nunc Fratres Ordinis Vallis Vmbroſæ. Item Eccleſia S. Stephani in Cælio monte, quam tenent fratres S. Pauli primi Eremitæ. Item Eccleſia ſanctorum Ioannis, & Pauli, quam tenent nunc fratres Ieſuati. Item Eccleſia ſancti Petri ad Vincula, & ſanctæ Potentianæ, & multæ aliæ Eccleſiæ Romæ continentes titulos Cardinalares, fuerunt à prima inſtitutione Canonicorum Regularium, ſicut patet in antiquis priuilegijs dictarum Eccleſiarum.* I.

SEd & illud non omittendum, vtpotè admirandum, & vix credendum, quod de Eccleſijs, & monaſterijs Religioſorum Romæ ſub Syluestro II. & Ottone III. pro ruinis veterum Fanorum ſurgentibus ſcribit Arnaldus Comes illorum temporum autor, & oculatus teſtis, ac ex II.

illo Baronius tomo XI. ſub anno 1001. num. 24. *In rauum, inquit, creuit in diuino cultu, vt pro ruinis murorum, & veterum fanorum ſurgant quotidie innumera ædificia Eccleſiarum, ſiue Monaſteriorum, in quorum incredibili numero, vt audiui à quodam ſene, qui ſe dixit nutritum in eadem Ciuitate, viginti poſſidentur à Sanctimonialibus, quadraginta à Monachis, ſexaginta à Canonicis, exceptis ijs, quæ extra Ciuitatem ſunt, & alijs Eccleſijs, ſiue Capellis, quæ in eadem Vrbe abundant.* Et aduertendum nomen Canonicorum, vſque ad illa tempora vix fuiſſe alicui Collegio clericorum, qui non ſaltem in ſpecie aliquod regularis diſciplinæ veſtigium tenerent, attributum, vt videri poteſt apud Beatum Petrum Damiani in ſuis epiſtolis, præſertim in epiſtola ad Canonicos Fanenſes. Porrò ex ſupradictis, & alijs Romanæ Vrbis Eccleſijs, quas authentico ſcripto probari poteſt Canonici Ordinis extitiſſe.

III. PRima recenſeri poteſt Eccleſia Patriarchalis ſanctæ Crucis in Ieruſalem à Conſtātino Magno exſtructa. De iſta Eccleſia Onuphrius loco, & libro proximè allegato plura ex inſtituto ſcribit: Verùm quod ad rem attinet, iſta ad verbū pagina ducenteſima, decima tertia, & ducenteſima decima quarta ſubdit: *Benedictus Septimus, vt ex eius elogio marmoreo paraſtatæ affixo intelligitur, in ea ſepultus eſt, is Baſilicam hanc, & monaſterium renouauit. Monachos ad paucos redactos in ea reſtituit, amplauit, priſcis enim temporibus clerici eam incoluerant, poſtea antiquæ Monachorum ſodalitati conceſſa eſt. Leo Nonus Papa diuino officio deſtitutam Monachorum Caſſinatum abbati Richerio donauit. Alexander Secundus eam ijs abſtulit. & monaſterium Sanctorum Sebaſtiani, & Zoſimi martyrum, quod Palladia dicebatur, retrò hortos ſanctæ Mariæ Nouæ verſus Amphitheatrum eius loco ijſdem conceſſit. In ea verò Canonicos Regulares Congregationis ſancti Frigdiani Lucenſis, ab ſe etiam Lateranis reſtitutos, locauit, qui eam ad Clementis VI. tempora tenuerunt. Ampliſſimo hoc priuilegio à Romanis Pontificibus ornati, vt presbyterum Cardinalem tituli ſui ex ſuo corpore crearent, quod & de Diacono Cardinali ſanctæ Mariæ Nouæ eius Diaconiæ Canonicis conceſſum fuerat. Ex hoc Collegio multi Cardinales eximij, & Lucius Papa II prodierunt. qui cum ante Pontificatum eius Eccleſiæ presbyter Cardinalis eſſet, Pontifex creatus totam ipſam Eccleſiam, & Canonicorum clauſtra à fundamentis renouauit.* Conſimilia ſcribit Baronius tomo XII ſub anno 1144. in principio, niſi quod ait, eum fuiſſe Patria Bononienſem ex Patre nomine Viſco, ab Honorio II. aſſumptum ad dignitatem Cardinalitiam in eodem titulo ſanctæ Crucis in Ieruſalem, quod minimè ijs repugnat, quæ Onuphrius teſtatur.

Quis verò Priuilegium adeò inſigne illi Canonicorū collegio primus fecerit, putat Ciaconius, à Caliſto II primitùs emanatum: cæterum illius priuilegium hactenus non vidi. quantum verò ex Bullarijs Romanorum Pontificum aucupari licet, crediderim, illud ab eodem Lucio II. primitus conceſſum, licet illius etiam exemplū iniuria temporum, vel hominum deſideretur, Sed adeſt aliud priuilegium Alexandri III. ad exemplar illius exaratum, quod ad poſterorum memoriam hic redditur.

Alexander Epiſc. ſeruus ſeruorum Dei, Dilectis filijs Vbaldo presbytero Cardin. eiuſque fratribus tam præſentibus, quàm futuris in Eccl. S. Crucis, quæ dicitur in Ieruſalem, regularem vitam profeſsis in perpetuum. Quoties illud à nobis poſtulatur, quod Religioni, & honeſtati conuenire dignoſcitur, animo nos decet libenti concedere, & petentium deſiderijs congruum ſuffragium impertiri. Ea propter dilecti in Domino filij veſtris iuſtis petitionibus clementer annuimus, & præfatam Eccl. cum omnibus pertinentijs ſuis in qua diuino mancipati eſtis obſequio, ad exemplar prædeceſſoris noſtri piæ recordationis Lucij Papæ Apoſt. Sedis protectione, & præſentis ſcripti priuilegio communimus. Imprimis ſiquidem ſtatuentes, vt Ordo Canonicus, qui ſecundum Deum, & D. Auguſt. regulam, & inſtitutionem ordinis ſancti Frigdiani ibi noſcitur inſtitutus, perpetuis ibidem temporibus obſeruetur, nec alius, niſi de ipſa aut S. Frigdiani Congregatione in eadem Eccleſia Cardinalis presbyter ordinetur. Si autem (quod abſit) in ipſa Congregatione idoneus reperiri nō poterit, de alio regulari clauſtro eiuſdem ordinis aſſumatur. Præterea quaſcunque poſſeſſiones extra &c. Decernimus ergo, vt nulli omnino hominum liceat præfatam Eccleſiam temerè perturbare, aut eius poſſeſſiones auferre, aut ablatas retinere, minuere, ſeu quibuslibet vexationibus fatigare: ſed omnia integra conſeruentur eorum, pro quorum gubernatione, & ſuſtentatione conceſſa ſunt vſibus omnimodis profutura, ſalua ſedis Apoſt. autoritate. Si qua igitur in futurum Eccleſiaſtica, ſecularisue perſona hanc noſtræ conſtitutionis paginam ſciens, contra eam temerè venire tentauerit, ſecundo, tertiòue commonita, niſi præſumptionem ſuam congrua ſatisfactione correxerit, poteſtatis, honoriſque ſui dignitate careat, reamq́ ſe diuino iudicio exiſtere, de perpetrata iniquitate cognoſcat, & à Sacratiſſimo Corpore & ſanguine Dei & Domini noſtri Ieſu Chriſti Redemptoris noſtri aliena fiat, atque in extremo examine diſtrictæ vltioni ſubiaceat. Cunctis autem eidem loco ſua iura ſeruantibus ſit pax Domini noſtri Ieſu Chriſti, quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud diſtrictum Iudicem præmia æternæ pacis inueniant. Amen. Datum Laterani per manum Hermani ut. S. Suſanæ Presb. Card. 16. Kal. Maij, Indictione 13. Incarnationis Dominicæ an. 1566. Pont. verò Alexandri III an. 7.

SEcunda eſt Eccleſia S. Mariæ Nouæ, quæ vna eſt ex vetuſtiſſimis Diaconijs titulo Cardina- IV.
latos inſignitis. Hanc Eccl. Americus Gallus ex Canonico Regulari Diaconus Card. à Caliſto Secundo creatus, ac etiā S.R.E. Cancellarius anno 1123. ſtatim cum monaſterio inſtaurandam curauit, & Canonicos Regulares prædictæ congregationis S. Frigdiani ibidem locauit, impetrato etiam illis priuilegio ab Innocentio Papa II. ne quiſquam illius Eccl. diaconus Card. niſi vel ex ipſo Capitulo, vel ex S. Frigdiani congregatione

allu-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

aſſumeretur, quod priuilegium pleriquę alij Romani Pontifices firmauerunt, nimirum Cœleſtinus II. Lucius II. Eugenius III. Adrianus IV. & Alexander III. cuius exemplum hic ſubijcitur.

Alexander Epiſc. ſeruus ſeruorum Dei Dilectis filijs Leon. Priori Eccl. S. Frigdiani, eiuſque fratribus tam præſentibus, quam futuris Canonicam vitam profeſsis in perpetuum. Ad hoc vniuerſalis Eccleſiæ cura nobis à prouiſore omnium bonorum Deo conceſſa eſt, vt religioſas perſonas, & beneplacentem Deo religionem ſtudeamus modis omnibus propagare, non enim Deo gratus aliquando famulatus impenditur, niſi ex charitatis radice procedens, à puritate religionis fuerit conſeruatus. oportet igitur omnes Chriſtianæ fidei amatores religionem diligere, & religioſa loca cum perſonis ibidem Domini ſeruitio mancipatis attentius confouere, vt nullis prauorum hominum inquietentur moleſtijs, nullis angarijs fatigentur. Amerium ſiquidem S.R.E. Cancellarius, & Eccleſiæ S. Mariæ Nouæ Diaconus Cardinalis fratres veſtros ad eandem Eccleſiam conuocauit, & bonis ſibi à Deo præſtitis ad eorum neceſſitatem, & ſuſtentationem honeſtè prouidit, vt per eos ibidem religio ſtatueretur, & locus iſtum ſpiritualiter, quam temporaliter eorum ſtudio (cooperante Deo) augeretur. Ne igitur tam ſanctum propoſitum immutari, vel perturbari in poſterum debeat, prædeceſſorum noſtrorum Innocentij II. Cœleſtini II. Lucij II. Eugenij III. & Adriani IV. Romanorum Pontificum veſtigijs inhærentes ſtatuimus, vt Diaconus Cardinalis, qui pro tempore ibidem ordinandus fuerit, de Conuentu S. Frigdiani, ſi idoneus ibidem fuerit repertus, aſſumatur. Si ſortè (quod abſit) ibidem reperiri non poterit, de alio Regulari Collegio vocetur, & ordinetur. Ordinatus autem cum fratribus ipſius Eccleſiæ communiter viuat, quod ſi facere noluerit, tertiam partem de omnibus redditibus antiquæ hæreditatis illius Eccleſiæ, quæ eſt in Valtam & Galera ſibi in ſuos vſus recipiat. Cætera verò quæ Regulares fratres ipſius Eccleſiæ impræſentiarum iuſtè, & canonicè poſſident, aut futurorum conceſſione Pontificum, largitione Regum, liberalitate Principum, oblatione fidelium, ſeu alijs iuſtis modis (præſtante Domino) poterint adipiſci, firma vobis, veſtriſque Succeſſoribus & illibata permaneant. Decernimus ergo, vt nulli omnino hominum liceat præfatam Eccleſiam temerè perturbare, aut eius poſſeſsiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, ſeu quibuslibet vexationibus fatigare, ſed omnia integra conſeruentur eorum, pro quorum gubernatione, ac ſuſtentatione conceſſa fuerunt, vſibus omnimodis profutura, ſalua in omnibus Apoſtolicæ Sedis authoritate. Si qua igitur in futurum Eccleſiaſtica ſecularisue perſona hanc noſtræ Conſtitutionis paginam ſciens, contra eam temerè venire tentauerit, ſecundo, tertióue commonita, niſi præſumptionem ſuam congrua ſatisfactione correxerit, poteſtatis, honoriſq; ſui dignitate careat, reamq; ſe diuino iudicio exiſtere de perpetrata iniquitate cognoſcat, & à Sacratiſſimo Corpore, & ſanguine Dei, & Domini noſtri Ieſu Chriſti Redemptoris noſtri aliena fiat, atque in extremo examine diſtrictæ vltioni ſubiaceat. Cunctis autem eidem loco ſua iura ſeruantibus ſit pax Domini noſtri Ieſu Chriſti, quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud diſtrictum Iudicem præmium æternæ pacis inueniant. Amen. Datum Anagniæ per manus Hermani S.R.E. Subdiaconi, & Notarij XI. Cal. Ianuarij Indictione nona, Incarnationis Dominicæ anno MCLX. Pontificatus verò Domini Alexandri Papæ Tertij anno primo.

Tertia eſt Eccleſia S. Praxedis, quam Canonicis Regularibus monaſterij S. Mariæ de Rheno apud Bononiam tunc ſanctitatis fama celeberrimis conceſſit Anaſtaſius IV. qui fuit Pontifex anno Domini 1154. Etſi enim huius Pontificis conceſſionem non vidi, illius tamen diſtinctè meminit Alexander III. in quodam priuilegio conceſſo Gerardo Priori, & Fratribus S. Mariæ de Rheno ſub anno 1177. quod in libro Indultorum Congregationis Lateranenſis videri poteſt pag. 93. ad quem locum remitto, vbi hæc habet: *Eccleſia quoque ſancta Praxedis ſicut à piæ memoriæ prædeceſſore noſtro Papa Anaſtaſio vobis conceſſa eſt, ſaluo iure, & reuerentia Cardinalis, qui pro tempore in eadem Eccleſia fuerit, vobis autoritate Apoſtolica confirmamus.*

Quarta eſt Eccleſia S. Potentianæ, ſiue Pudentianę, quam eiſdem Canonicis S. Mariæ de Rheno conceſſiſſe Adrianum IV. Anno Dom. 1155. oſtendit eiuſdem Pontificis priuilegium Guidoni Priori, & Canonicis dictæ Eccleſiæ conceſſum 26. Cal. Aprilis quod in eodem libro pagina 78. habetur.

Quinta eſt Eccleſia S. Sebaſtiani extra Vrbem ad Catacumbas, quam Canonicis S. Mariæ Nouæ conceſſit Alexander III. quam poſtea Hieronymus Cardinalis cum Priore, & toto Capitulo S. Mariæ Nouæ Monachis Ciſtercienſibus conceſſerunt, reſeruatis ſibi quibuſdam vineis cum cenſu duarum librarum thuris in Aſſumptione Beatæ Mariæ Virginis à dictis Monachis ſoluendo. Teſtatur hoc Onuphrius in dicto libello, vbi agit de dicta Eccleſia S. Sebaſtiani pagina 100.

Sexta eſt Eccleſia S. Ioannis ante portam Latinam, cuius meminit Gregorius IX. in Priuilegio conceſſo Priori, & Canonicis Baſilicæ Saluatoris Lateranen. anno Domini 1227. tertio nonas Februarij. Iſta Eccleſia erat membrum antiquæ Cógregationis Lateranenſis: Verùm Canonicis Regularibus ex Baſilica Lateranen. per Bonifacium Octauum pulſis, etiam iſta Eccleſia ſucceſſu temporis eiſdem Canonicis fuit deſtituta, & in monaſterio poſitæ fuerunt Sanctimoniales, quemadmodum ex illius veſtigijs, quæ nunc ſuperſunt, apertè conſpicitur. Sed illis quoque deficientibus, quòd locus pro ſeruandis ibidem Virginibus ſacris parum eſſet idoneus, tandem in dicta Eccleſia proiectum eſt ſilentium. Porro ad eandem Eccleſiam S. Ioannis ante portam Latinam quatuor aliæ Eccleſiæ ſpectabant, quarum in eodem priuilegio fit mentio, de quibus dicemus in Congregatione Lateranenſi.

Septima eſt Eccleſia S. Gregorij in Campo Martio, quam Canonicis Regularibus Lateranis

degentibus conceſſit Anaſtaſius IV. ex eodem priuilegio Gregorij IX. in quo hæc ſpecialiter habentur: *Ex dono etiam beatæ memoriæ Anaſtaſij Papæ Eccleſiam ſancti Gregorij in Martio, in quo ipſa ſita eſt, & cum omnibus ad eandem pertinentibus.*

Octaua S. Mariæ de Pace, quam Sixtus IV. à ſe ædificatam noſtris Canonicis à Populo Romano ex Eccleſia Lateranen. vi pulſis, tempore Sedis vācantis, tribuit, confirmans nobis titulum, & omnia priuilegia Eccleſiæ, & Congregationis antiquæ Lateranenſis, ac ſi nunc etiam illius canonici, ac de gremio illius Capituli actu eſſemus.

Nona, S. Petri ad Vincula, cuius meminit Volaterranus lib. 21. Antropologiæ, quam Canonici Regularibus Congregationis S. Saluatoris de Bononia nuncupatis conceſſit Innocētius Octauus, anno 1486. die 9. Auguſti. Erat tamen ab antiquo tempore Conuentus Canonicorum.

Decima, Eccleſia S. Laurentij extra muros eidē congregationi vnita per Iulium Secundum 7 Idus Nouembris anno 1511.

Vndecima, S. Agnetis via Nomentana eidem congregationi vnita, ſiue potius Eccleſiæ, & monaſterio S. Petri ab eodem Innocentio VIII. anno 1489. Idibus Auguſti.

Duodecima quoque recenſeri poteſt Eccleſia S. Mariȩ in Via lata, quia cum ſit Collegiata, & teneat dignitatem Prioris, quæ eſt prima dignitas illius Eccleſiæ, argumentum euidens eſt, illā ante fuiſſe Regularem: ſed poſtea ex Regulari effectam ſecularem, ſicut aliæ innumeræ, retenta dignitate Prioris.

Decima tertia etiam numerari poteſt Eccleſia S. Mariæ trans Tiberim, quā olim tenuiſſe Canonicos Regulares teſtatur Anaſtaſius Bibliotecari⁹ in Gregorio IV. quamuis appellet eos monachos canonicos, dicens illum Pontificem in dicta Eccleſia conſtituiſſe monachos canonicos.

Decimaquarta fuit Eccleſia collegiata ſanctorū Sergij. & Bacchi, quemadmodum cōſtat ex priuilegio Innocētij III. Romano Archipresbytero, & clericis eiuſdē Eccleſiæ conceſſo anno 1199. quod habetur in 2. lib. Epiſt. dicti Innocentij pag. 335.

Decimaquinta. S. Triphonis Cardinalaris, cuius fuit canonicus S. Clemens Doctor. Ioānes de Nigraualle in Catalogo ſanctorū Ordinis canonici, quæ Eccleſia poſt templum S. Auguſtini ȩdificatum illi eſt vnita, & titulus Cardinalaris ex Eccleſia S. Triphonis ad Eccleſiam S. Auguſtini translatus.

Decima ſexta S. Georgij in Velabro, quæ eſt titulus Diacontæ Cardinalaris. In hac manſerunt ſeptem Canonici ſub Priore vſque ad Pauli V. tempora, qui eoſdem canonicos ad ædē S. Mariæ Maioris translatos, in Sacello B. Virginis à ſe magnificentiſſimè conſtructo, & ornato locauit. Porrò dictam Eccleſiam fuiſſe Canonicorum Regularium monſtrat dignitas Prioris, quæ non niſi ex Regularibus ad ſeculares eſt profecta. Vide inſcriptionem quæ eſt in fronte ipſius Eccleſiæ, ſcilicet in periſtilio porticus illius.

Aliæ inſuper erant Canonicorum Regularium Eccleſiæ in eadē Vrbe, quæ vel quod conuentuales non eſſent, vel alijs Eccleſijs eſſent vnitæ, in obliuionem iuerunt, de quarum nonnullis dicemus libro ſequenti de Congregatione Lateranenſi.

CAPVT DECIMVM SEPTIMVM.

De propagatione eiuſdem Ordinis per B. Auguſtinum reformati in alijs Ciuitatibus, & Eccleſijs per Italiam conſtitutis.

EXinde ab ipſa Lateranenſi Baſilica tanquam à capite cœpit ſtatim hæc ſancta inſtitutio clericorum canonicorum per B. Auguſtinum reformata, & per Gelaſium eius diſcipulum ad Vrbem Romanam eue cta per alias Eccleſias Vrbis & Orbis mirum in modum dilatari, & propagari, de quibus conſequenter dicturi, à Prouincia Romana inchoabimus, in qua ſequentes Eccleſiȩ, quæ olim erant Canonicorum Regulariū, reperiuntur, & in primis

Eccleſia Veletrenſis. Hanc ab inſtitutione regularem extitiſſe, colligitur ex Beato Petro Damiano libro tertio Epiſtola decima, ad A. Archiepiſcopum in principio, qui illam ad primæuum regularis vitȩ inſtitutum penè collapſam inſtaurauit: *Quia, inquit, noui ſanctam mentem tuam Venerabilis Pater, præcipue de hominum ſalute gaudere adeo vt cum animarum te contingit audire profectum, velut ad dulcium aggluſcas, ac delecteris edulium. Refero tibi de Canonicis noſtris ſancta videlicet Veletrenſis Eccleſiæ, quia qui cum multis laboribus noſtris, atque ſudoribus incorrigibiles videbantur, iam per diuinam gratiam reſipiſcunt, & per canonicæ regulæ tramitem non iam coacti, ſed gaudentes incedunt. Vnuſquiſque præterea eorum quadrageſimali tempore quotidie pſalterium complet, tribus per hebdomadam diebus omnes vino, & pulmento communiter abſtinent: tantumq; diſtrictæ conuerſationis videntur habere feruorē, vt per totam Quadrageſimam, quæ eſt ante Paſcha, & illam quæ Natiuitatem Domini noſtri Ieſu Chriſti conſuetudinaliter antecedit, tribus in hebdomada diebus vnuſquiſque in capitulo ſe coram fratribus exuat, & propria per manus confeſſus, dura corrigiarum ſcutica perferat diſciplinam.* Hæc ille.

In Diœceſi Anagnina illuſtris Abbatia ſanctæ Mariæ de Gloria à fundatione eſt Canonicorum Regularium, quæ modò eſt vnita Eccleſiæ Lateranenſi

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN